

P.Z.E. br. 63

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/56

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 12. svibnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Konačnim prijedlogom zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 12. svibnja 2016. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Bernardicu Juretić, ministricu socijalne politike i mladih, Antu Babića, zamjenika ministricu socijalne politike i mladih, te Dianu Topčić Rosenberg, pomoćnicu ministricu socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

akademik Željko Reiner

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/42
Urbroj: 50301-04/12-16-3
Zagreb, 12. svibnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172, 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Bernardicu Juretić, ministricu socijalne politike i mladih, Antu Babića, zamjenika ministricu socijalne politike i mladih, te Dianu Topčić Rosenberg, pomoćnicu ministricu socijalne politike i mladih.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), a u vezi s odredbama članaka 3. i 14. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/08) stupio je na snagu 15. srpnja 2008. godine. Zakonom o ravnopravnosti spolova utvrđuju se opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, te definira i uređuje način zaštite od diskriminacije na temelju spola i stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce. Prilikom pravnog uređenja pitanja ravnopravnosti spolova Republika Hrvatska se obvezala prilagoditi svoje zakonodavstvo primarnom i sekundarnom zakonodavstvu Europske unije u području ravnopravnosti spolova. Tako se važeći Zakon o ravnopravnosti spolova, između ostaloga, usklađivao i s Direktivom 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/54/EZ).

Predloženom promjenom zakonske regulative u ovom području pristupa se polazeći od stajališta Europske komisije koja već određeno vrijeme provjerava usklađenost propisa država članica s Direktivom 2006/54/EZ. Krajem 2013. godine pokrenut je EU PILOT predmet (5570/13/JUST) u vezi s Direktivom 2006/54/EZ obuhvaćajući niz pitanja, među kojima i pitanje zaštite od viktimizacije. Europska komisija je utvrdila kako u pogledu zaštite od viktimizacije postoje određena otvorena pitanja koja je potrebno riješiti.

Članak 24. Direktive 2006/54/EZ navodi da države članice u svoje nacionalne pravne sustave ugrađuju potrebne mjere kako bi zaštitile zaposlenike i njihove predstavnike predviđene nacionalnim zakonima i/ili praksom od otpuštanja i drugih štetnih postupaka poslodavca, kao odgovor na internu pritužbu ili sudski postupak koji je pokrenut kako bi se nametnulo poštovanje načela jednakog postupanja. Vezano uz navedeni članak, mišljenje Europske komisije je da u hrvatskom zakonodavstvu postoje dva različita standarda zaštite od viktimizacije polazeći od toga da se isto pitanje, u različitom opsegu, uređuje člankom 2. Zakona o ravnopravnosti spolova i člankom 7. Zakona o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12), čime dolazi do određenih proturječnosti između tih pravnih

normi. Naime, člankom 7. Zakona o suzbijanju diskriminacije propisano je da nitko ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj zbog toga jer je u dobroj vjeri prijavio diskriminaciju, nazočio diskriminaciji, odbio nalog za diskriminativnim postupanjem ili na bilo koji način sudjelovao u postupku vođenom povodom diskriminacije sukladno odredbama ovoga Zakona. Članak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova, koji glasi: "Nitko ne smije trpjeti štetne posljedice zbog toga što je kao svjedok ili žrtva diskriminacije na temelju spola dao iskaz pred nadležnim tijelom ili upozorio javnost na slučaj diskriminacije", Komisija ocjenjuje previše ograničavajućim, te navodi tri sporna elementa:

1. odredbom su obuhvaćene samo žrtve i svjedoci, ali ne i druge osobe koje mogu davati potporu žrtvi (npr. savjetnici, kolege),
2. zaštita od viktimizacije je osigurana samo nakon davanja iskaza u sklopu pokretanja formalnog postupka pred nadležnim tijelom, te spomenuto ne obuhvaća neformalne pritužbe poslodavcu ili drugim osobama koje se ne mogu smatrati nadležnim tijelom,
3. osim uvjeta davanja iskaza, zaštita je osigurana i kada je o slučaju diskriminacije upozorena javnost što, prema mišljenju Europske komisije, ne pokriva sve moguće hipoteze iz Direktive 2006/54/EZ.

Slijedom navedenoga, Zakon o ravnopravnosti spolova, koji je *lex specialis*, predviđa niži stupanj zaštite od viktimizacije u odnosu na Zakon o suzbijanju diskriminacije koji je *lex generalis*, budući da doktrina *lex specialis derogat legi generalis* (specijalna norma ukida opću normu koja joj proturječi) daje u ovom slučaju prednost primjeni odredbi koja pruža nižu razinu zaštite.

Također, predloženim zakonom potrebno je iza članka 1. Zakona o ravnopravnosti spolova dodati članak 1.a kojim se navode svi akti Europske unije s kojima su usklađene odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova, a sve u skladu s Odluci Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (Narodne novine, broj 93/11). Članak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova potrebno je uskladiti s odredbom članka 7. Zakona o suzbijanju diskriminacije, na način da se dodatno proširuje krug osoba koje ulaze u okrilje zaštite jamstva zabrane diskriminacije, a u svrhu jačanja pravne zaštite žrtava, što je bio i cilj preporuke Europske komisije.

Uz navedeno, iz nomotehničkih razloga potrebno je izmijeniti članak 6. stavak 1. Zakona o ravnopravnosti spolova, kojim se određuje pojam diskriminacije na temelju spola te različita područja života u kojima se diskriminacija pojavljuje. Na ovaj način ispravit će se uočena pogreška nastala zbog nepotrebnog ponavljanja teksta istovjetnog sadržaja kojim se bez opravdanog razloga opetovano navodi ekonomsko, kulturno i građansko područje života, iako su ista sadržajno već obuhvaćena u prethodnom dijelu iste odredbe.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Predloženim zakonom uređuje se pitanje sveobuhvatne zaštite od viktimizacije u cilju potpunog usklađivanja članka 2. Zakona o ravnopravnosti spolova s odredbom članka 24. Direktive 2006/54/EZ. Prijedlogom zakona ujedno se ispravlja nomotehnička pogreška u članku 6. stavku 1. Zakona o ravnopravnosti spolova, kako bi se izbjeglo nepotrebno ponavljanje teksta istog sadržaja.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženim zakonom pridonijet će se zaštiti svih onih koji su prijavili diskriminaciju, nazočili diskriminaciji ili odbili nalog za diskriminatornim postupanjem, odnosno koji su na bilo koji način svjedočili u postupku zaštite od diskriminacije ili na drugi način sudjelovali u bilo kojem postupku vođenom povodom diskriminacije na osnovu spola, što će omogućiti svim građanima da na odgovarajući način zaštite svoje pravo na jednake mogućnosti. Isto tako, predloženim normativnim rješenjem pridonijet će se zaštiti od stavljanja u nepovoljniji položaj svih onih koji su u dobroj vjeri upozorili javnost na slučaj diskriminacije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13) predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku. Naime, predmetnim zakonom predviđa se usklađivanje s važećim dokumentima Europske unije, odnosno prilagođavanje odredbi Zakona o ravnopravnosti spolova zahtjevima iz Direktive 2006/54/EZ.

S obzirom na to da je krajem 2013. godine pokrenut EU PILOT, predmet (5570/13/JUST) u vezi s Direktivom 2006/54/EZ, obuhvaćajući, između ostalih, i pitanje zaštite od viktimizacije, te da je Europska komisija utvrdila kako u pogledu zaštite od viktimizacije postoji potreba za dodatnim usklađivanjem, nužno je donošenje ovoga zakona po hitnom postupku kako bi se spriječilo pokretanje postupka zbog povrede prava.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

Članak 1.

U Zakonu o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/08), iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

"Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinaka) (SL L 204, 26.7.2006.)
- Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15.7.2010.)
- Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga (SL L 373/37, 21.12.2004.)
- Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 2.12.2000.)
- Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, 28.11.1992.)
- Direktiva Vijeća 79/7/EEZ od 19. prosinca 1978. o postupnoj provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima socijalne sigurnosti (SL L 6, 10.1.1979.).".

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

"(1) Nitko ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj ili trpjeti štetne posljedice, uključujući biti tužen ili izložen drugim pravnim postupcima, zbog toga što je u dobroj vjeri službeno ili neslužbeno prijavio diskriminaciju, nazočio diskriminaciji, odbio nalog za diskriminatornim postupanjem, na bilo koji način svjedočio u postupku zaštite od diskriminacije na osnovu spola ili na bilo koji drugi način sudjelovao u bilo kojem postupku vođenom povodom diskriminacije na osnovu spola.

(2) Nitko ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj ili trpjeti štetne posljedice, uključujući biti tužen ili izložen drugim pravnim postupcima zbog toga što je u dobroj vjeri upozorio javnost na slučaj diskriminacije."

Članak 3.

U članku 6. stavku 1. iza riječi: "društvenom," dodaju se riječi: "obrazovnom, socijalnom,", a iza riječi: "žena" stavlja se točka, te se brišu zarez i riječi: "obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, građanskom i svakom drugom području života."

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

U Zakon o ravnopravnosti spolova dodaje se članak 1.a u kojem se navode svi akti Europske unije s kojima su usklađene odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova.

Članak 2.

Mijenja se članak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova u cilju postizanja cjelovite zaštite od viktimizacije na način da se odredba usklađuje s odredbom članka 7. Zakona o suzbijanju diskriminacije te Direktivom 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada.

Članak 3.

Ispravlja se uočena nomotehnička pogreška nastala zbog nepotrebnog ponavljanja sadržaja teksta.

Članak 4.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE
MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

Nitko ne smije trpjeti štetne posljedice zbog toga što je kao svjedok ili žrtva diskriminacije na temelju spola dao iskaz pred nadležnim tijelom ili upozorio javnost na slučaj diskriminacije.

Članak 6.

(1) Diskriminacija na temelju spola (u daljnjem tekstu: diskriminacija) označava svaku razliku, isključenje ili ograničenje učinjeno na osnovi spola kojemu je posljedica ili svrha ugrožavanje ili onemogućavanje priznanja, uživanja ili korištenja ljudskih prava i osnovnih sloboda u političkom, gospodarskom, društvenom, kulturnom, građanskom ili drugom području na osnovi ravnopravnosti muškaraca i žena, obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, građanskom i svakom drugom području života.

(2) Zabranjuje se diskriminacija na temelju bračnog i obiteljskog statusa. Nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi trudnoće i materinstva smatra se diskriminacijom.

(3) Zabranjuje se diskriminacije na temelju spolne orijentacije.

(4) Zabranjuje se diskriminacija u odnosu na mogućnosti dobivanja i nabave roba kao i diskriminacija u pružanju i pristupu uslugama.

(5) Poticanje druge osobe na diskriminaciju smatra se diskriminacijom u smislu ovoga Zakona, ako je učinjeno s namjerom.

Prilozi:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza

**OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU
O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA**

Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi javnu raspravu i savjetovanje	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Svrha dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Datum dokumenta	29. travnja 2016.
Verzija dokumenta	I
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo socijalne politike i mladih
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za javnu raspravu i savjetovanje?	Nacrt je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih www.mspm.hr i Središnjeg državnog portala e-Savjetovanja https://esavjetovanja.gov.hr
Ako nije, zašto?	Javna rasprava i savjetovanje sa zainteresiranom javnošću je trajala u periodu od 23. veljače do 23. ožujka 2016. godine.

<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. izv. prof. Sanja Barić 2. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Koprivničko-križevačke županije, Verica Rupčić, predsjednica Povjerenstva 3. Sanja Major 4. Sanja Tamarut 5. Gordana Saršon 6. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova 7. Karolina Leaković 8. Gordana Sobol 9. Ana Komparić Devčić 10. Melita Mulić 11. Dijana Pavičić Haniš 12. Alka Starac 13. Nikolina Hržić 14. Sabina Glasovac 15. Livija Faić 16. Hrvatska udruga žena u pravnoj profesiji 17. Vlasta Šimek 18. Sandra Krpan 19. Danijela Vukoša <p>Ukupno: 19 očitovanja</p>
<p>Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacрта</p>	<p>Primjedbe i prijedlozi zainteresirane javnosti te obrazloženja predlagatelja o prihvatanju/neprihvatanju istih objavljena su na internetskoj stranici Ministarstva socijalne politike i mladih.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.</p>